

บรรณานุกรม

กรมศิลปากร. (2507). *ประชุมเพลงยาวฉบับหอสมุดแห่งชาติ*. พระนคร: ผู้แต่ง.

กรมศิลปากร. (2508). *ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 63 เรื่องกรุงเก่า*. พระนคร: ผู้แต่ง.

กรมศิลปากร. (2513). *เจ้าฟ้าธรรมธิเบศ พระประวัติและพระนิพนธ์ที่ร้อยกรอง*.

พระนคร: สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร.

กรมศิลปากร. (2514). *บทละครนอกพระมเหศวรไฮ อุณรุทร้อยเรื่อง ระเด่นลันได กลอน
เพลงยาวเรื่องหม่อมเป็ดสวรรค์ เรื่องพระอาการประชวรของกรมหมื่นอัปสรสุดา-
เทพ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. พระนคร: ผู้แต่ง.

กรมศิลปากร. (2529). *วรรณกรรมสมัยอยุธยา เล่ม 3*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

กรมศิลปากร, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์. (2530). *ประชุมพระราชนิพนธ์-
พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

กาญจนา ธรรมเมธี. (2519). *วิเคราะห์วรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติสมัยรัตนโกสินทร์
ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2411)*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ.

กำชัย ทองหล่อ. (2509). *หลักภาษาไทย*. พระนคร: สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น.

กุสุมา รักขมณี. (2531). *ลักษณะเฉพาะของวรรณคดีสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า-
เจ้าอยู่หัวใน 200 ปี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว*. นครปฐม: มหาวิทยาลัย-
ศิลปากร, บัณฑิตวิทยาลัย.

กุสุมา รักขมณี. (2533). *การวิจัยวรรณคดี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย-
ศิลปากร.

กุหลาบ มัลลิกะมาส, คุณหญิง. (2539). *ความรู้ทั่วไปทางวรรณคดีไทย (พิมพ์ครั้งที่ 6)*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กุหลาบ มัลลิกะมาส, คุณหญิง. (2543). *วรรณคดีวิจารณ์ (พิมพ์ครั้งที่ 12)*. กรุงเทพ-
มหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ขวัญดี รักพงศ์. (2525). *ตั้งมณีเมียดหนึ่ง*. *วารสารภาษาและหนังสือ*, 7(2), 43-46.

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ. (2542). การแต่งกายไทย:

วิวัฒนาการจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์ -
พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

คมทวน คันธนู. (2539). พิเคราะห์วรรณคดีโดยวิธีประวัติศาสตร์ (ยุครัตนโกสินทร์ถึง
แผ่นดินพระจอมเกล้า). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.

คึกฤทธิ์ ปราโมช, หม่อมราชวงศ์. (2544). ไตรงกระดุกในตู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพ-
มหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

จิตร ภูมิศักดิ์. (2519). บทวิเคราะห์วรรณกรรมยุคศักดินา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
ชมรมหนังสือแสงตะวัน.

จุมพฏ คำสนอง. (2539). วรรณกรรม อำนาจ และความบ้า: บทวิเคราะห์ทางการเมือง
ว่าด้วยเรื่องอำนาจกับวรรณกรรมของคหณสุพรรณ. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร-
มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (2496). พระราชพิธีสิบสองเดือน. ม.ป.ท.:
ม.ป.ป.

จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. (2530). วัดที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างและ
ปฏิสังขรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรมศิลปากร.

เจตนา นาควัชระ. (2515). วรรณคดีวิจารณ์และการศึกษาวรรณคดี. พระนคร: สำนักพิมพ์-
ไทยวัฒนาพานิช.

เจือ สตะเวทิน. (2499). ดำรับแต่งกลอน. พระนคร: โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ.

โชษิตา มณีโส. (2544). ระเด่นลันได วรรณกรรมอำพราง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ควมณ จิตรจำนง. (2534). คุณค่าและลักษณะเด่นของวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์-
ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2394). วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย.

คำรณราชานุภาพ, สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ. (2506). ความทรงจำ. พระนคร: สำนักพิมพ์-
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

ดั่ง, พระยา. (2512). เพลงยาวพระยาตรัง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุริยสภา ลาดพร้าว.

- คิ้ว ชุมสาย, ม.ล. (2516). *วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เถลิง พันธุเถลิงอมร. (2528). *หลักการวิจารณ์วรรณคดี*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา. (2546). *พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟ้าไทยเพลส.
- ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. (2547). *พระราชพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 2* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. (2547). *พระราชพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 3* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2539). *วรรณกรรมวิจารณ์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นาคร.
- นงลักษณ์ แซ่มโซติ. (2521). *หาสรสในวรรณกรรมร้อยกรองของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325-2475*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2537). *ปากไก่และใบเรือ รวมความเรียงว่าด้วยวรรณกรรมและประวัติศาสตร์รัตนโกสินทร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์การพิมพ์.
- เน่งน้อย ศักดิ์ศรี, ม.ร.ว. หลุยง. (2534). *บ้านเรือนสมัยรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- บัณฑิต ลีวชัยชาญ. (2546). *บทบาทของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการวางรากฐานเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในยุคเปลี่ยนผ่าน*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2539). *แฉ่งวรรณกรรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์พรินติ้ง.
- ประจักษ์ ประภาพิตยากร. (ม.ป.ป.). *ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดีและวรรณกรรมเอกของไทย*. ม.ป.ท.
- ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. (2539). *แนวทางการศึกษาวรรณคดี: ภาษา กวี การวิจักษ์และวิจารณ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- ปัญญา บริสุทธิ์. (2528). การศึกษาสภาพสังคมไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จากเอกสารทางวรรณคดีในสมัยนั้น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สถาบันไทยคดีศึกษา.
- เปลื้อง ณ นคร. (2508). จิตรกรรมวรรณคดีเพลงยาว. วารสารวิทยาศาสตร์, 2(7), 68-70.
- พระมหามนตรี (ทรัพย์). (2430). เพลงยาวว่าพระยามหาเทพ. วารสารวิชฌณวิเศษ, 1(3), 13-14.
- พิทยาลงกรณ์, กรมหมื่น. (2507). พระนิพนธ์บางเรื่องและปาฐกถา: กลอนแล่นกกลอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว. (2513). ลักษณะสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.
- ภิญโญ จิตต์ธรรม. (2522). ความเชื่อ. สงขลา: โรงพิมพ์มิ่งผลการพิมพ์.
- มณี พยอมยงค์. (2528). ความเชื่อทางศาสนาในสังคมไทย. ในเอกสารประกอบชุดวิชา ความเชื่อทางศาสนาในสังคมไทย (หน่วยที่ 2, หน้า 68-69). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. (2542ก). สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยามเพรส แมเนจเม้นท์.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. (2542ข). สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยามเพรส แมเนจเม้นท์.
- ยุพร แสงทักษิณ. (2544). วรรณคดีสมัยกรุงธนบุรี-กรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2394. ใน เอกสารประกอบชุดวิชา พัฒนาการวรรณคดีไทย (หน่วยที่ 4, หน้า 273-313) นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุพิน ธาศรี. (2517). วิเคราะห์วรรณกรรมของขุนสุวรรณ. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษา.
- ถ้ายอง วิมุกตะลพ. (2512). เพลงยาว. วารสารวัฒนธรรมไทย, 5(12), 43-47.
- วราภรณ์ บำรุงกุล. (2537). ร้อยกรอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- วอลเตอร์, เอฟ. เวลลา. (2530). แผ่นดินพระนั่งเกล้า (นิจ ทองโสภิต, ผู้แปล) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรมศิลปากร.

- วิชาญ สว่างวงศ์. (2520). การวิเคราะห์ค่านิยมจากวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ (ช่วงสมัย-
รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 3). ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2541). วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพ-
มหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมชาติ.
- ศักดิ์ศรี แย้มนาคดา. (2534). ศักดิ์ศรีนิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร.
- ศิริมา เอนจิตม้น. (2529). การศึกษาเชิงวิเคราะห์วรรณกรรมคำสอนประเภทกลอนเพลง-
ยาวในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร-
มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ พลายน้อย. (2545). กษัตริย์วังหน้า. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- สมพันธุ์ เละพันธุ์. (2518). วรรณกรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์การศาสนา.
- สมภพ จันทรประภา. (2515). แผ่นดินที่สาม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยเขมม.
- สมโรจน์ สวัสดิกุล. (2502). การวิจารณ์ร้อยกรอง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- สมิธ, มัลคอล์ม. (2542). ราชสำนักสยามในวรรณคดีของหม่อมสมิธ (สกุลรัตน์ ธาราศักดิ์,
ผู้แปล) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรมศิลปากร.
- สิทธิ พินิจกุล. (2520). ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- สุจิตรา จรจิตร. (2547). มนุษย์กับวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียน-
สโตร์.
- สุนทรภู่. (2545). เพลงยาวถวายโอวาท. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภา ทิวถนอม. (2515). วิเคราะห์กลอนเพลงยาวสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 2199 ถึง พ.ศ.
2310) และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325 ถึง พ.ศ. 2411). ปรินูญานิ-
พนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษา.

- สุภา พักโขง. (2530). *วรรณคดีไทยก่อนรับอิทธิพลจากตะวันตก*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุภาพร มากแจ้ง. (2535). *กวีนิพนธ์ไทย 1*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- เสฐียร โกเศศ. (2510). *ชีวิตชาวไทยสมัยก่อน*. พระนคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร.
- เสรี พงศ์พิศ. (2545). *ความเชื่อ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- เสวตลักษณ์ อนันตสานต์. (2543). *ทฤษฎีคติชนและวิธีการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2518). *จิตวิทยาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- อนุমানราชชน, พระยา. (2507). *การศึกษาวรรณคดีแห่งวรรณศิลป์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ราชบัณฑิตยสถาน.
- อรรธรา บัวพิมพ์. (2523). *วิเคราะห์วรรณกรรมร้อยกรองประเภทล้อเลียนในสมัยรัตนโกสินทร์ระหว่าง พ.ศ. 2367 - พ.ศ. 2468*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อรสรา สายบัว. (บรรณาธิการ). (2545). *พระบวรราชนิพนธ์ เล่ม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร, กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์.
- อาทร จันทรวิมล. (2546). *ประวัติศาสตร์ชาติไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อานนท์ อาภาภิรมย์. (2525). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2522). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.